

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерінің
қабылданғанына 20 жыл толуына орай
студенттер және жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ӘЛЕМІ»
атты халықаралық ғылыми конференциясының
материалдары

Материалы
международной научной конференции студентов и
молодых ученых
«МИР НАУКИ»,
приуроченной к 20-летию Государственных символов
Республики Казахстан

Materials
of the International Student and Young Scientist
Scientific Conference
«WORLD OF SCIENCE»,
dedicated to the 20th anniversary of the State Symbols
of the Republic of Kazakhstan

23-26 сәуір, 2012 ж.

Алматы 2012

СОДЕРЖАНИЕ

I. ГЕОГРАФИЯ, ЖЕРГЕ ОРНАЛАСТЫРУ ЖӘНЕ КАДАСТР МӘСЕЛЕЛЕРІ"

I. ПРОБЛЕМЫ ГЕОГРАФИИ, ЗЕМЛЕУТРОЙСТВА И КАДАСТРА

<i>Абдуллаева А.Ж.</i> АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ БОЙЫНША ҚЫЛМЫС ТҮРЛЕРІНІҢ ТАРАЛУ ГЕОГРАФИЯСЫ	3
<i>Айдарбаева А.С.</i> МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНЫҢ ГЕОЭКОЛОГИЯЛЫҚ ПРОБЛЕМАЛАРЫ	3
<i>Айнаева Н.М.</i> ҚАНТ ҚЫЗЫЛШАСЫН ЕГУ АЛДЫНДАҒЫ ТОПЫРАҚТЫ ӨНДЕУ САТЫЛАРЫ	4
<i>Алимбекова Г.Т.</i> ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫНЫҢ ӨТКЕНІ, БҮГІНІ, БОЛАШАҒЫ	5
<i>Ахаев А.А.</i> ЭКОЛОГО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ В СИСТЕМЕ ГЕОГРАФИЧЕСКИХ НАУК.....	6
<i>Ахметқали Ә.Қ.</i> ӘЛЕМДЕГІ 3D КАДАСТР	6
<i>Байдавлетов Б.И.</i> ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ЕРЕКШЕ ҚОРҒАЛАТЫН ТАБИҒИ КЕШЕНДЕРІ	7
<i>Байзахова Ф.А.</i> ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ АУЫЛ АРУАШЫЛЫҚ ЖЕРЛЕРІН ПАЙДАЛАНУ МӘСЕЛЕЛЕРІ	8
<i>Беген Ж.Ә.</i> ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АВТОКӨЛІК ЖОЛЫНЫҢ «ЖОЛ КАРТАСЫ» БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША ДАМУ БОЛАШАҒЫ.....	8
<i>Бекқұлиев А.Ә.</i> ГЕОГРАФИЯНЫ ОҚЫТУДАҒЫ КӨРНЕКІ ҚҰРАЛДАРДЫ ПАЙДАЛАНУ ӘДІСТЕМЕСІ	9
<i>Ершибулов А.</i> ДЕГРАДАЦИЯ ОЛЕДЕНЕНИЯ БАССЕЙНА р. СРЕДНИЙ ТАЛГАР НА СЕВЕРНОМ СКЛОНЕ ЗАИЛИЙСКОГО АЛАТАУ	10
<i>Есембаева А.А.</i> ІЛЕ-БАЛҚАШ АУМАҒЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТҮРАҚСЫЗДЫҒЫНЫҢ ФАКТОРЛАРЫ	11
<i>Жармаганбетова А.</i> ЗЕМЕЛЬНЫЙ КАДАСТР РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	11
<i>Жалмаганбетова Ә.Ә.</i> КҮРІШ АЛҚАБЫНЫҢ ТОПЫРАҒЫНДАҒЫ АУЫР МЕТАЛДАРДЫҢ АККУМУЛЯЦИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	12
<i>Жалмаганбетова Ә.Ә.</i> АУЫР МЕТАЛДАРДЫҢ МӘДЕНИ ӨСІМДІКТЕРДІҢ ҚҰРАМЫНДАҒЫ МӨЛШЕРЛІК ЗАҢДЫЛЫҚТАРЫ	13
<i>Жамантаева Гадам</i> ӘРЕКЕТІНЕН КЕЙІН ТАБИҒАТТЫҢ ӨЗГЕРУІ.....	14
<i>Жаңабаева М.Р.</i> ҚАРАШЫҒАНАҚ МҮНАЙ – ГАЗ КОНДЕНСАТ КЕН ОРНЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ	15
<i>Жорабек Ә.А.</i> ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ МАҢЫЗЫ	16
<i>Зұлтыхаров Қ.Б.</i> АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНДА ЖЕР РЕСУРСЫН ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ МӘСЕЛЕЛЕРІ	16
<i>Иникеева А.</i> РАЗВИТИЕ ТРАНСПОРТНОЙ КОММУНИКАЦИИ ГОРОДА АЛМАТЫ.....	17
<i>Искакова Р.Т.</i> БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІН ҚОҒАМНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТАЛАБЫНА СӘЙКЕСТЕНДІРУ	18
<i>Искалиева Г.</i> ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ МАНГИСТАУСКОЙ ОБЛАСТИ.....	19
<i>Кайранбаева Г.К.</i> ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ	20
<i>Нюсупова Г.Н., Калимурзина А.</i> УПРАВЛЕНИЕ ПРОЕКТАМИ В МАГИСТЕРСКОЙ ДИССЕРТАЦИИ «СОЦИАЛЬНО-ДЕМОГРАФИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ В РАЗВИТИИ ИНДУСТРИИ ТУРИЗМА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН».....	20
<i>Қалыева А. Р.</i> ЖЕРГЕ ОРНАЛАСТЫРУ ЖӘНЕ ЖЕР МОНИТОРИНГІ.....	21
<i>Карибаева Л.К.</i> ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНДАҒЫ РЕКРЕАЦИЯЛЫҚ ҚОРЛАРДЫҢ ЭКОНОМИКАҒА ӘСЕРІ	22
<i>Кенжалиева Г.Ж.</i> ЭКОЖҮЙЕНІ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУДІҢ ЖАҢА ЭКОНОМИКАЛЫҚ МЕХАНИЗМІ.....	23
<i>Коптлеуова К.К.</i> МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ	24

Қосмұра
ЛАНД
Қаржау
Қасым
ЖАЛП
Мамыр
ЗАМА
Махан
ӘЛЕУМ
Нурбае
ДАМУ
Оразба
Оразба
ҚАЗІРГ
Өзенбе
Сағын
ГЕОЭК
Сауран
ӘЛЕУМ
Совет
ЕМЕС
Сұлтан
Сұлтан
БӨЛІГ
Тажие
ЕРЕК
Татья
В ДОЛ
Уалиев
МӘСЕ
Ұзақ К
Хасано
РАЗВИ
Шами
ДАМУ
Шоқпа
КАРТ
Шылм
Shokra

Дегтя
АКМС
Еликба
ТОПО
ЗОНД
Жанай
АЙМА
Жумаг
ЭКОЛ
Кірбас
ЕГІН
ТЕХН
Құрма
АҚТӨ

<i>Қосмұратова Ж.Ә.</i> ҚАРҚАРАЛЫ ТАУЛЫ ҚЫРАТЫНЫҢ ЛАНДШАФТТЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	24
<i>Қаржаубаева Ж.А.</i> ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ЛАСТАУДЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЗИЯНЫ	25
<i>Қасымова Г.О.</i> ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНЫҢ ГЕОЖҮЙЕСІНЕ ГЕПТИЛДІҢ ЖАЛПЫ ӘСЕРІ	26
<i>Мамырова П.Ж.</i> МЕДИЦИНАЛЫҚ ГЕОГРАФИЯ ҒЫЛЫМЫН ДАМЫТУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНДАҒЫ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ	27
<i>Маханова Н.Б.</i> ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ АУЫЛ АУМАҚТАРЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК МӘСЕЛЕЛЕРІ	27
<i>Нурбаева А.Т.</i> ҚАЗАҚСТАН ҚҰБЫР КӨЛГІНІҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ДАМУ БОЛАШАҒЫ	28
<i>Оразбай Ә. Б.</i> ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНЫҢ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ	29
<i>Оразбай Ә. Б.</i> ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТОПЫРАҚ ЭКОЛОГИЯСЫ ЖӘНЕ ҚАЗІРГІ АХУАЛЫ	30
<i>Өзенбекова Г.Б.</i> ҒАЛАМДЫ АЛАҢДАТҚАН АРАЛ ТАҒДЫРЫ	30
<i>Сағын Д.Н.</i> ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН АУМАҒЫНДАҒЫ БАСТЫ ҚАЛАЛАРДЫҢ ГЕОЭКОЛОГИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ	31
<i>Сауранбаева А.Қ.</i> ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ҮДЕРІСІ	32
<i>Советова Б.</i> ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ҮРДІС ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ӨНДІРІСТІК ЕМЕС САЛАНЫҢ ДАМУЫ	33
<i>Сұлтанбек Н.Қ.</i> ҚОРШАҒАН ОРТАҒА АНТРОПОГЕНДІК ӘСЕРЛЕР	33
<i>Сұлтанбекова А.</i> МҮНАЙ-ГАЗ ЗОНАСЫНДАҒЫ КАСПИЙДҢ СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС БӨЛІГІ ЖЕР БЕДЕРІНІҢ ҚАЗІРГІ КЕЗДЕГІ ЖАҒДАЙЫ	34
<i>Тажиева Д.А.</i> ХАЛЫҚТЫҢ ӨМІР СҮРУ ДЕҢГЕЙІ МЕН САПАСЫН ЗЕРТТЕУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	35
<i>Татьянова М. Е.</i> ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПОСЛЕДСТВИЯ УРАГАНОВ 2011 ГОДА В ДОЛИНЕ РЕКИ КИШИ АЛМАТЫ	36
<i>Уалиева Н.Д.</i> ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНЫҢ ӨМІР СҮРУ САПАСЫН КӨТЕРУ МӘСЕЛЕЛЕРІНДЕГІ МЕДИЦИНАЛЫҚ-ГЕОГРАФИЯНЫҢ РӨЛІ	36
<i>Ұзақ К.</i> ЖЕР - БАРЛЫҚ ТІРШЛІК ИЕЛЕРІНІҢ МЕКЕНІ, ӨМІР АЗЫҒЫНЫҢ КӨЗІ	37
<i>Хасанова Г.</i> СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ - ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЗЕМЕЛЬНО-КАДАСТРОВЫХ РАБОТ	38
<i>Шамшиденов А.С.</i> ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЛОГИСТИКАНЫҢ ДАМУ БОЛАШАҒЫ	39
<i>Шоқпарова Д.</i> ЖЕР БЕДЕРІНІҢ ЕҢІСТІКТІК КАРТАСЫН ҚҰРАСТЫРУДА КАРТОГРАФИЯЛЫҚ ӘДІСТІ ПАЙДАЛАНУ	40
<i>Шылмырза Ү.А.</i> ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК ЖЕР МОНИТОРИНГІ	40
<i>Shokparova D.</i> AEROSPACE METHODS FOR SOIL EROSION MAPPING	41

II. КАРТОГРАФИЯ

<i>Дегтярева О.В.</i> ДДЗ И ГИС ДЛЯ ТЕМАТИЧЕСКОГО КАРТОГРАФИРОВАНИЯ АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ	43
<i>Еликбаев Р.К.</i> СОЗДАНИЕ И ОБНАВЛЕНИЕ КРУПНОМАСШТАБНЫХ ТОПОГРАФИЧЕСКИХ КАРТ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ДАННЫХ ДИСТАНЦИОННОГО ЗОНДИРОВАНИЯ ВЫСОКОГО РАЗРЕШЕНИЯ	43
<i>Жанайдар Л.Н.</i> ОҢТҮСТІК – ТОРҒАЙ ОЙПАТЫНЫҢ МҮНАЙЛЫ ГАЗДЫ АЙМАҒЫН КАРТОГРАФИЯЛАУ	44
<i>Жумагулова А.М.</i> ОРТАЛЫҚ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ-ГЕОМОРФОЛОГИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ	45
<i>Кірбасов Е.Р.</i> ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЛАНДШАФТТАРҒА БЕЙІМДЕЛГЕН ЕГІНШЛІК ЖҮЙЕСІН ІСКЕ АСЫРУДАҒЫ ТЕРРИТОРИЯЛЫҚ ТАЛДАУДАҒЫ ГАЗ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ ӘДІСНАМАЛЫҚ НЕГІЗІН ЖАСАУ	45
<i>Құрмашева А.Ж.</i> ГАЗ ТЕХНОЛОГИЯСЫ АРҚЫЛЫ АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫНЫҢ ПАЙДАЛЫ ҚАЗБАЛАР КАРТАСЫН ҚҰРАСТЫРУ	46

ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Кайранбаева Г.К., КазНУ им. аль-Фараби, г. Алматы

Научный руководитель: д.г.н. Нюсупова Г.Н.

Алматинская область является одним из крупных регионов страны с территорией 224,0 тыс. кв. км (8,2 % территории страны) и населением по состоянию на 1 февраля 2012 года – 1 909, 1 тыс. человек. Географическое расположение области в благоприятной природно-климатической зоне, наличие плодородных земель и водных ресурсов, прохождение по ее территории транспортных коридоров, а также близость к территориям других стран выступают фактором заселенности области. Интеграция Алматинской области и г. Алматы оказывает влияние на динамические изменения демографических процессов. Особенность геополитического положения области также обуславливает наличие интенсивных миграционных процессов, и как следствие изменение численности населения.

Для действенного решения демографических проблем необходимо проводить всесторонние исследования, направленные на обеспечение органов государственной власти своевременной аналитической информацией об этих процессах на территории Алматинской области.

Как показывает опыт, эффективность и практическая значимость такого исследования возрастают в том случае, когда в его основу положен комплексный мониторинг, с использованием геоинформационных технологий.

Создание информационной системы, основанной на использовании технологий ArcGIS позволяет вести пространственно-временной мониторинг складывающейся демографической ситуации, обеспечивать аналитическую поддержку при принятии органами власти управленческих решений, направленных на регулирование демографических и миграционных процессов.

ArcGIS – наиболее эффективный инструмент для моделирования и пространственного анализа современных демографических процессов. С его помощью решаются следующие актуальные задачи: сбор и организация тематической информации в соответствии с выбранной логической структурой, построение пространственно-временных полей и моделей, анализ и мониторинг демографических, в том числе миграционных процессов на государственном, региональном, областном, районном и локальном уровнях.

Основной частью информационной системы являются пространственные (ГИС) данные, представленные в формате персональной базы геоданных ArcGIS в MS Access, предназначенная для комплексного картографирования демографических и миграционных процессов, с возможностью постоянного обновления и пополнения информации. В базе геоданных (БГД) все пространственные объекты представляются в реальных географических координатах, в виде объектов с атрибутами, объединенных в классы (feature class) при сходной геометрии (точка, линия или полигон), по подтипам (subtype) на основании классификатора административно-территориальных объектов (КАТО) отображаемых на демографических картах. Классы пространственных объектов, в свою очередь, объединяются в наборы классов объектов (feature dataset). База данных системы формируется из материалов Агентства Республики Казахстан по статистике, местных органов ЗАГС Алматинской области, а также данных социологических опросов, результатов обработки талонов регистрации прибытия и выбытия мигрантов. Использование различных источников информации позволяет наиболее полно и объективно оценивать происходящие изменения, наглядно представлять их на карте.

Такие геоинформационные модели обеспечивают автоматизированную обработку данных, моделирование, визуальное представление данных, что позволяет увидеть целостную картину демографической и миграционной ситуации Алматинской области, проанализировать и в последующем выработать практические рекомендации по решению демографических и миграционных проблем.

УПРА
ДЕМО

Сейчас,
большая конку
любого прое
изошренные и
называемую У

Управле
определяются
ресурсами (так
рисками. Ключ
определенного
изменениями.

Проект -
управляемых в
цели. Тройстве
временем и кач
что магистерск
материалы, вре
диссертации.

Название
Республике Ка
проекта- харак
Республики Ка
характеристика
3. Социально-д
список литерату
республике, 2) н
Калимурзина Ай
Г.Н, в обязаннос

Подпроект
«Современное д
которая состоит
проверкой. Есте
В итоге со
сделано, какие р
что также важен
вида работ?

Необходим
соответствовать
соответствии тре
проектами в каче
рамках данного
немедленного реп

Фылыми жет

Жерге орнал
- ландшафт
белудің республик
пайдалану, жақсар

УПРАВЛЕНИЕ ПРОЕКТАМИ В МАГИСТЕРСКОЙ ДИССЕРТАЦИИ «СОЦИАЛЬНО-ДЕМОГРАФИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ В РАЗВИТИИ ИНДУСТРИИ ТУРИЗМА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН»

Нюсупова Г.Н., Калимурзина А., КазНУ им. аль-Фараби, г. Алматы

Сейчас, когда спрос и предложение на реализацию серьезных научных проектов огромный и большая конкуренция между ее участниками, возникает необходимость в качественном выполнении любого проекта в специально заданное время с результатом, который удовлетворил бы самые изощренные и пытливые умы. Для этого европейские ученые создали даже специальную науку, называемую Управлением проектами.

Управление проектами (англ. project management) - область деятельности, в ходе которой определяются и достигаются четкие цели проекта при балансировании между объемом работ, ресурсами (такими как деньги, труд, материалы, энергия, пространство и др.), временем, качеством и рисками. Ключевым фактором успеха проектного управления является наличие четкого заранее определенного плана, минимизации рисков и отклонений от плана, эффективного управления изменениями.

Проект — это уникальный процесс, состоящий из совокупности скоординированных и управляемых видов деятельности с начальной и конечной датами, предпринятый для достижения цели. Тройственная ограниченность описывает баланс между содержанием проекта, финансами временем и качеством. Качество было добавлено позже. Тогда, исходя из определения можно сказать, что магистерская работа тоже есть проект, у которой есть цель, для достижения которой необходимы материалы, время и т.п. Здесь автор пробует применить управление проектами в магистерской диссертации.

Название проекта: Социально-демографический потенциал в развитии индустрии туризма в Республике Казахстан. Проект имеет дату начала и завершения 01.09.2010- 01.06.2012 гг. Цель проекта- характеристика и анализ социально-демографического потенциала в развитии туризма Республики Казахстан. Развернутый план проекта: Глава 1. Современная демографическая характеристика населения Казахстана. Глава 2. Туристский потенциал Республики Казахстан. Глава 3. Социально-демографические факторы развития туризма в Республике Казахстан. Ресурсы: 1) список литературы- литература по демографическим проблемам Казахстана и развитию туризма в республике, 2) время - дата и начало завершения проекта, 3) трудовой ресурс- магистрант 2 курса Калимурзина Айсулу. Руководитель или менеджер проекта - научный руководитель д.г.н. Нюсупова Г.Н, в обязанности которой входит координация и контроль над работой по диссертации.

Подпроекты или разделение проекта на отдельные этапы. 1 этап: курсовая работа «Современное демографическое состояние РК» 2 этап: промежуточные предзащиты. 3 этап: защита, которая состоится 20 июня 2012г. Каждый подпроект является своего рода мониторингом и проверкой. Естественно, есть выделенное, ограниченное рамками время на каждый этап.

В итоге совокупность всех этих элементов даст ответ на три главных вопроса: что должно быть сделано, какие результаты должны быть получены и к какому сроку. При этом не следует забывать, что также важен ответ еще на один вопрос: каким образом? Какие ресурсы потребуются для каждого вида работ?

Необходимо и очень важно обратить внимание на качество проекта. Данный проект должна соответствовать всем поставленным и заявленным целям, не содержать плагиата и быть оформлен в соответствии требованиям, предъявляемой магистерской диссертации. Использование управление проектами в качестве инструмента дает точное представление о том, что на самом деле происходит в рамках данного проекта, на что нужно обратить особое внимание и какие проблемы требуют немедленного решения.

ЖЕРГЕ ОРНАЛАСТЫРУ ЖӘНЕ ЖЕР МОНИТОРИНГІ.

Қалыева А.Р., әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Алматы қ.

Ғылыми жетекшісі: аға оқытушы Қожахметов Б.Т.

Жерге орналастыру мыналарды қамтиды және қамтамасыз етеді:

- ландшафтық-экологиялық көзқарас негізінде жерге орналастырудың, жерді аймақтарға бөлудің республикалық, облыстық және аймақтық схемаларын (жобаларын) және жер ресурстарын пайдалану, жақсарту және қорғау бағдарламаларын әзірлеу;

МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

Копталеуова К.К., әл-Фараби ат.ҚазҰУ, Алматы қ.

Ғылыми жетекші: г.ғ.д., профессор Нүсіпова Г.Н.

Бүгінгі таңда елімізде экономикасы өркендеп, халқының әл-ауқаты артып келе жатқан облыстың бірі – Маңғыстау облысы болып табылады. Елбасы Н.Ә.Назарбаев жыл сайынғы халыққа Жолдауында халықтың әлеуметтік жағдайы мен тұрмыс-тіршілігіне аса назар аударып, арнайы бағдарламалар қабылдауға бастамашы болып келеді. Осындай халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайын жақсартатын бағдарламалар Маңғыстау облысында да жүзеге асып келеді. Мұны іс жүзінде облыстың экономикалық-әлеуметтік тұрғадан жетіп жатқан жетістіктерінен көре аламыз. Оның дәлелі ретінде 2010 жылғы республикалық рейтинг қорытындысымен Маңғыстау облысы еліміздегі 16 өңірдің ішінде әлеуметтік-экономикалық даму қарқыны бойынша бірінші орынға шыққандығын ескеруге болады.

Маңғыстау халқының саны 2011 жылғы жағдай бойынша 524,2 мың адамды құрайды немесе Қазақстан халқының 3,18 % құрайды. Бұл көрсеткішті 1999 жылғы санақ бойынша салыстырғанда 314,7 мың адам яғни 39%-ға, 2009 жылғы санақ бойынша салыстырғанда халық саны 430,4 мың адам немесе 17%-ға өскенін көреміз. Олардың ішінде ерлер- 256,858 мың адам (49%), әйелдер – 267,342 мың адамды (51%) құрап отыр. Осыдан бақайтынымыз облыста ерлер саны әйелдерге қарағанда басымырақ. Облыс бойынша халықтың орташа тығыздығы (1ш.км. көлемге) 3 адамнан келеді. Облыстағы қала халқының саны 275,8 мың адамды, яғни барлық халықтың 52,6 % құрайды, ал ауыл халқы – 248,3 мың адамды, яғни барлық халықтың 47,4% құрайды. Облыс халқының этникалық құрамы әр түрлі және көп ұлтты. Мұнда шамамен 90-нан астам ұлт өкілдері өмір сүреді. Олардың ішінде орыстар, өзбектер, украиндер, татарлар, немістер және тағы басқалары бар. Облыстың жергілікті халқы – қазақтар – 74 %, орыстар – 17 %, қалған өзге ұлт өкілдері - 9% құрайды. Мұндағы ұлт өкілдері отанымыз – Тәуелсіз Қазақстанның одан әрі гүлденіп, көркейе түсуіне өз үлестерін қосуда. Облыста көптеген этнодемографиялық ұйымдар еңбек етуде.

Облыстың географиялық-территориялық тұрғыдан ыңғайлы жерде орналасуы, сонымен бірге экономикасының тұрақты түрде дамуы ондағы халық санының жыл сайынғы табиғи өсуіне жағдай жасап отыр. Облыстың демографиялық жағдайына табиғи қозғалыс үрдістерімен қатар механикалық қозғалыс үрдістері де әсерін тигізіп отыр. Халық санының өсуіне әсер ететін жағдай еліміздің әлеуметтік-экономикалық жағдайы. Қазіргі таңда Маңғыстау облысында жыл сайын дүниеге келген нәрестелермен, көшіп келген халық пен көбейіп отыр. Бұған себеп елбасымыздың 2005, 2006, 2007, 2008 жылдардағы халыққа арналған жолдаудағы ана мен бала мәселесіне көп көңіл бөліп, бір жолғы төленетін жәрдемақының жылдан-жылға өсуі, тұрғын -үй мәселесінің шешілуі, денсаулық саласындағы жақсартулар және т.б. Табиғи өсімді айтатын болсақ, 2011 жылғы жағдай бойынша 2402,9 мың адам өмірге келсе, 499,9 мың адам қайтыс болғанын есепке алғанда, 1903 мың адам табиғи өсімге ие болып отыр.

Маңғыстау облысында көші-қон үрдістері белсенді түрде жүріп жатыр, әсіресе реэмиграция үрдісі басым. Көші-қон ағымы негізінен Түрікменстан, Өзбекстан сияқты жақын республикалар арасында өтеді. Көші-қонның негізгі себебі ұлттық-мемлекеттік қалыптасу бойынша орналасуы облыста өндіріс ошақтарының дамуы нәтижесінде жаңа жұмыс орындарының ашылуы болып отыр. Көбіне ТМД елдерінен қазақтар көшіп келуде. Облысқа көшіп келгендердің 84,8 % - қазақтар, 9,1 % - орыстар және тағы басқа ұлт өкілдері. Қазақстан Республикасында шетелде тұратын оралман қазақтарды тарихи отандарына қайтару саясатының жүргізілуіне байланысты алыс-жақын шетелдерден оралмандар көшіп келуде. Соңғы жылдары мұнай кен орындарының игерілуіне байланысты көптеген өндіріс ошақтары ашылууда, осыған баланысты халық саны өсуде, ту көрсеткіштері жоғары, сонымен бірге көші-қон үрдісі де қарқынды жүріп жатыр.

ҚАРҚАРАЛЫ ТАУЛЫ ҚЫРАТЫНЫҢ ЛАНДШАФТТЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.

Қосмұратова Ж.Ә., Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Алматы қ.

Ғылыми жетекші: аға оқытушы Макаш К.К.

Қарқаралы таулы қыраты. Бұл аласа таулы гранитті массив Қазақстан Республикасының орталық бөлігіндегі денудацияланған жазық – Сарыарқада орналасқан. Теңіз деңгейінен 1403 метр

биіктікте жатыр мен жартастық. Қазіргі таңда жазықтары тек сонымен қатар төбелі, конустық ерекшелігі – дәл көрінген.

Қарқаралы қарағайлы, қайың топырақ жамылғы. И.М.Крашенинников күнге дейін сақталған.

Қарқаралы бұталы өсімдіктер. Қарқаралы таулы (Centraria islandica) Бұлақтар ағып кеткен қияқтар, ылғалды.

Өсімдіктер өсімдік жамылғы. Далалы белдеу жерлері.

Бұталы бөкпе береді. Бұталы түрлі шөптердің кездеседі. Петропавл шалғынды-далалы.

Таулы шалғын таулардың шлейі таулардың шыңы (schellianum) және селеулі далалар шөптердің сирек Жоғарыда сипатталған беткейінде байқалады.

Ғылыми жетекші:

Бүгінгі таңда ластануы, өнеркәсіп мәселесі еліміздің Қоршаған ортаны болсақ зауыт мұнай көлемін шектеме беру экологиялық мәселесі.

Жұмыстың мақсаты болдырмау, қоршау.

Бүгінгі таңда Бұл әрине ғалам өнеркәсіп ошақтары миллиардтан асу қалдықтарын дүркіретін озон қабатының бұзылуы Солтүстік мұздықтарын еріту.

басына шаққандағы орташа шамасы; D_i – табысы ең төменгі күнкөріс деңгейінен төмен i -ші ұй шаруашылықтарының жан басына шаққандағы орташа табысы.

ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПОСЛЕДСТВИЯ УРАГАНОВ 2011 ГОДА В ДОЛИНЕ РЕКИ КИШИ АЛМАТЫ

Татьянова М. Е., КазНУ имени аль-Фараби, г. Алматы

В мае - июне 2011 года на территории города Алматы и в долине реки Киши Алматы прошел штормовой фронт: выпали обильные осадки в виде дождя и града, порывы ветра достигали 15-25 метров в секунду [1]. В результате в бассейне реки Киши Алматы в высотной зоне 1700-2500 метров (от Медеу и до ворот Туюк-Су), произошел массовый лесоповал. Ураганом были затронуты в основном склоны северной, северо-восточной и северо-западной экспозиций, т. е. наиболее влажные и залесенные склоны. Теперь вместо густого хвойного леса на этих склонах образовались завалы из стволов деревьев. Это, безусловно, привело к нарушениям в экосистеме и ряду экологических последствий.

Сразу после прохождения урагана возникла угроза скольжения и падения поваленных и поломанных деревьев со склонов; угроза возникновения пожара в пожароопасный периодом в горах; возможность вспышек массового размножения насекомых.

Департаментом по чрезвычайным ситуациям г. Алматы был проведен ряд мероприятий по ликвидации последствий штормового фронта. Были осуществлены аэровизуальные обследования ущелья Киши Алматы. Организовано проведение энтомологического надзора на разных высотах. «Институт космических исследований» НКА РК предоставлял информацию космического мониторинга пожароопасной обстановки. Совместно с «Казавиаспас» МЧС РК и «Казлесоохрана» было подготовлено оборудование для ликвидации лесных пожаров. Работы по расчистке территории начали проводиться в урочищах Горельник, Саркрама, Кимасар, на дороге Шымбулак -Резиденция выше плотины Медеу, на горе Мохнатка и нижней стороне плотины Медеу, в Бутаковке, Аккайыне, Казачке.

В результате ликвидации последствий ураганов- начавшейся уборки поваленных и поломанных елей, нарушилось состояние поверхности склонов. Транспортировка стволов может привести к нарушению дернового покрова на склонах и развитию обширной линейной и площадной эрозии, при достаточных условиях обводнения склонов- к возникновению мелких селей и оползней.

К экологическим последствиям ураганов относится также увеличение лавинной активности. В результате бурелома изменилось состояние поверхности склонов, которые до этого не были лавиноопасными. Значительно расширились зоны лавинообразования в урочище Эдельвейс и Сухом Логу выше Шымбулака, по правому и левому борту долины Киши Алматы выше плотины Медеу, в долине Горельника, логу Саркрама, на горе Мохнатка, где лес был уничтожен почти полностью. Дальнейшая отчистка склонов от лежащих поперек деревьев, выполняющих снегоудерживающую функцию, на эту же площадь увеличит потенциально лавиноопасные участки, которые будут угрожать дороге и объектам.

В сложившейся ситуации необходим комплексный подход в исследовании и ликвидации последствий ураганов в долине реки Киши Алматы: усовершенствование технологии и порядка уборки поваленных деревьев, проведение лесовосстановительных работ, застройка склонов снегоудерживающими сооружениями, восстановление демонтированных на время уборки лавинозащитных сооружений, проведение дальнейших снеголавинных изысканий и картирование лавиноопасных зон.

ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНЫҢ ӨМІР СҮРУ САПАСЫН КӨТЕРУ МӘСЕЛЕЛЕРІНДЕГІ МЕДИЦИНАЛЫҚ-ГЕОГРАФИЯНЫҢ РӨЛІ

Уалиева Н.Д., әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Алматы қ.

Ғылыми жетекші: г.ғ.д., профессор Надыров Ш.М.

Қазіргі таңда табиғи ресурстарды тиімсіз пайдалану, қоршаған ортаның ластануы мен адам денсаулығының нашарлауы еліміздің жеделдетілген индустриялық-инновациялық дамуымен тығыз байланысты. Аталған мәселелені кешенді түрде зерттеуде медициналық-географияның маңызы ө

зор. Себебі
микробиоло
географияме
негізінде
күрастыру а
Усын
экономикаль
негізінде аш
анықтаумен
Осы ма
табиғи және
беру; сырат
мекемелерді
медициналь
Осыла
ақпарат рет
география с
жұмыстарын
Зерттеу
орындарында
технологияла
өндеу; жылу
және азот та
көгалдандыру
факторларды
мекемелерді,
Медици
себебі Шығы
өнеркәсіп орт
жағдайын си
жамылғысын
тудыратыны
ретінде дем
амбулаториял
ластайтын өн
анықталып, та
Жоғары,
тәжірибиелік
сапасын көтер

Ж

Ауыл ша
меншік түрлер
бостандықтары
күқығын ғыл
азығының негі
тіршілік иелері
Жер тер
басқа табиғи
қойнауларының
қорларды тиім
Жерді біз
Жерге ме
бола бермек
“Қазақстан-203